

מסורת הש"ס

(א) שנת קי' וט"ז
(ב) וקמתן מה' (א) ז'ל
דב' (ד) רש"י מ"ו
(ס) רש"י מ"ו (ז) ז'ל אחר
ד"ה אה"ט (ז) ז'ל בדב"ק

הגרות הב"ח

(א) ג' והתחיל חנינא
לומר כל אוחי כ"ל ויבית
בן אחי רבי יהושע נחמך
(ב) ר"י ר"ה רבי חנינא
אן אחי רבי יהושע לישנא
אחוריא הלכה כרב
נחמל:

לעו רש"י

גרבי"א. ה"ז.

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מג.

עין משפט
נר מצוה

י' א ב מ"י פ"ז מ"ה
שנת הלכה ג טו"ד ש"ע
א"ח ס"י מ"ד:

רבינו חננאל

רבה אמר בספיקה מהלכת
כולי עלמא לא פליגי
דש"ר. כי פליגי בעומדת.
ודייקא פתני כוונתה
דקתי והפליגה ספיקתה
במהלכת לא פליגי היינו
דקתני רצו להחמיר על
עצמן מכלל דש"ר. אלא
א' אמרת פליגי האי
רצו איסורא הוא. ורב
אש"י נמי דייק מדקתני

לספיקה גבי דיר וסתר
דומיא דיריהו. מה דיר
וסתר דקביעי וקיימי אף
ספיקתה נמי קביעתה וקיימא.
ואע"ג דרב ושמאל
היילכתא כרב באיסורי
בזא קיימא לן בשמואל.
דהא מניא כוונתו. דהניא

חנינה אומר כל אותו
היום ישבו ודנו בהלכה.
לאמש הכרעה אחי אבא
כביניהו. ואמר ניראין דברי
רבן גמליאל בספיקה.
ודברי ר' עקיבא בדין
וסתר. בעי רב חנינה
יש תחומין למעלה מי
טפחים א' לא. בצעוד
גבוה עשרה ורבה ארבע
לא תיבעי לן רב ארבע
ספיקתא דמי. כי תיבעי
לך עמוד גבוה עשרה
ואין רבה ד' טפחים.
אין נמי דקאילו בקפיצה.

ואתקן ספיקתו למישטת
דקתני והפליגה ספיקתו
ביום וקתני רצו להחמיר
על עצמם. כשלמא א'
אמרת יש תחומין למעלה
מפשיה. היינו טעמא
ד' רצו להחמיר. חיישינן
דילמא עפריה. דבמהלכת
כולי עלמי לא פליגי
דש"ר ומשום חשש שמא
רצו להחמיר למעלה
אמרת אין תחומין למעלה
מי' ואפי' עברה ש"ר.

אמאי קתני רצו. ואוקימנא
פתני בספיקה מהלכת
בריקן שפחות מי' טפחים
מי' ת"ש פעם אחת
לא נכנסו לנבל עד
כ"ר. אי אמרת אין
תחומין למעלה מעשרה
לכי לא היינו בתוך התחום
מאי הוין. ואוקמיה רבה
בספיקה שהיתה מהלכת
בריקן מקום שאין שם
מי' טפחים ובאילו
בריקק הים נמשכת.
ת"ש מהגן שמעתתא
בצפרא

דשבתא כבורא בי רב
חסדא ובחזו פניא
איאתרון כבי רבה
בפומבדיתא לאו אליהו
אמון. ובקפיצה הלך.
וש"מ אין תחומין למעלה
מעשרה. ודחנין לא יוסף
שידה אמון. ת"ש היינו
נייר יום שכן דוד בא

כי פליגי בשעמדה. השתא הדר ציה ממאי דקאמרינן איכא צינייהו
שנפתחו דופני הספיקה וקופץ דהשתא לרבה נמי מהלך את כולה
דמודה רבה לרבי וירא דהשתא לרבה לית ליה לרבה אליכא
דשמואל דמחילות להנריח מים עשויות ובפרק כל גגות (לקמן דף ט').

קאמר שמואל בספיקה אין מטלטלין
זה אלא ד' אמות משום דמחילות
להנריח מים עשויות ו"ל דהתם
צינייות מניח סאמיס ומטעם
להנריח מים עשויות לא חשיבא
מקופפת לדירה והכא נפחות מניח
סאמיס ללא בעינן מוקפת לדירה אי
נמי הדר ציה כדאמרינן התם:
האי רצו איסורא הוא. ורבי וירא
לא חש לאומה קושיל ומפשיה
שלו להחמיר על עצמן כשעמתייהו
אזי נמי היה סוכר ר' וירא דאין
תחומין למעלה מעשרה ורצו משום
שמא תהלין ברקק כדאמרינן בפסוק:
הלכה רבון נפשיא' בספיקה.
פסק רש"י' דמומר

ליכנס בספיקה מנע"י בערב שבת
אפילו שהספיקה הולכת חוץ לתחום
בשבת דספיקה ממילא חולא ואיכו
לא מירי עניד ונלכד שלא ילא חוץ
לספיקה והספיקה כולה כארבע אמות
והא דתיא סוף פ"ק דשבת (דף טו.)
אין מפליגין בספיקה פחות משלשה
ימים אחי' כנ"ש דלא שרו לעשות
מלאכה בערב שבת אלא כנדי שעשו
מעבוד יום אכל לז"ה דש"ר עס
השמש אע"פ שהמלאכה נעשית בשבת

ש"י ליכנס ואע"ג דזהויה צינייתא
פליגי רבי ורבן שמעון בן גמליאל
אליכא דנ"ש פליגי וכן משמע צירושלמי
דחן צינייתא כנ"ש דקתני אין מפליגין
ליס הגדול לא נחמישי ולא בערב
שבת צי"ש אומרים אפי' צינייהו וצ"ה
ממירין משמע דש"ר אפי' בערב
שבת וקאי ת"מ' דאי צינייתא שמי
היינו ת"מ' ועוד פסק רש"י' שאלמי
בשבת ש"י ליכנס כיון דלאו מירי קא
עניד אך אין לו אלא ארבע אמות
כיון דלא שבת כחור מחילות נכנס
יום ואע"ג דצ"ה לא שרו אלא על
השמש אכל בשבת לא היינו משום
דדמי לאמירה דנכרי שבות ואין נראה
דנפרק תולין (שם דף קל"ג): משמע

דאסור גבי הווא לורכא מרבנן דאולי
ונייס כמנכאל ועבר לאדך גיסא
וקייר פירי ואמר למינס קא מיכוונא
וש"י משום דהערמה (ד' דב"ק) הוא
ולורכא מרבנן לא אחי למיעבד
דאמרינן
דשבתא כבורא בי רב
חסדא ובחזו פניא
איאתרון כבי רבה
בפומבדיתא לאו אליהו
אמון. ובקפיצה הלך.
וש"מ אין תחומין למעלה
מעשרה. ודחנין לא יוסף
שידה אמון. ת"ש היינו
נייר יום שכן דוד בא

לכחילה משמע דאסור לכחילה ואפילו למון החמוס מדאין מוצי' שם יציאתו חוץ לתחום ומשמע דסייר פירי לית בו איסורא דאפי'
בשכר ש"י כדאמרינן (שם ד' ק"ה). שמור לי פירותי שנתחומן ואני אשמור פירותיך שנתחומי וטעם שאסור ליכנס בספיקה אומר רי"ב"א
משום דמי לשת ננהר וסוקר גזירה שמה יעשה מניח של שייטין אזי נמי שמה יעשה הספיקה והוי כמוליכה ארבע אמות בכרמלית
ורי"ב"א מדקדק נמי מירושלמי שהבאתי שאסור ליכנס בספיקה בשבת מדלא קאמר ת"ק לא בשבת ולא בערב שבת דהוה משמע דכ"ה
ממירין אפילו בשבת כי היכי דנקט ולא בערב שבת משום צ"ה ואור"י דלוחן בני אדם שמדליקין גרות בספיקה בערב שבת ואוכלין שם
וסומכין על כך להפליג בספיקה בשבת לא שפיר עניד דסוף סוף הם מפליגין בשבת ומה שפירש רש"י' שמי שנכנס בספיקה בשבת אין
לו אלא ארבע אמות אין נראה דקיימא לן כרב דאמר אפילו דיר וסתר דלא שבת כחור מחילות הלכה כר"ג מדפריך לקמן (ד' מד.) בפשיעות
גבי נחמיה בן חיליא פשיטא דנלא מלו גברי עסקינן דאי בדמלו מאי תיבעי והאמר רב הלכה כר"ג דירי וסתר ולקמן (ד' מו.) נמי גבי
הנהו דברי ר' אהו למנכרתא דהשבינן כל העיר כארבע אמות היינו כרב אע"ג דרב מנחל פסיק כשמואל וביחא ר'איה מחנייה דאמר
אנא רבי יהושע והחולק אינו יכול להכריע וכן פסק רב אלפס דקיימא לן כרב באיסורי ועוד ר'א רש"י' להחמיר ליכנס בקרון בשבת
ונכרי מוליכו חוץ לתחום וחזו בו משום שמה יפגעו בו ליכתיס או שמה יכחם וירד ואין לו אלא ארבע אמות ואומר ר"י דאפילו ליכנס
בו בערב שבת אסור לדוקא בספיקה ש"י ליכנס בערב שבת אכל הכא כיון דאפשר לו לירד אסור מיהו בספיקה אין לו להחמיר אפילו נודמן
לו יבשה שיכול לירד לא פלוג רבנן בספיקה ועוד אש נהמה מנהיג בקרון פשיטא דאסור להשתמש בצעלי חיים שמה יחמור ומורה:

לכחילה משמע דאסור לכחילה ואפילו למון החמוס מדאין מוצי' שם יציאתו חוץ לתחום ומשמע דסייר פירי לית בו איסורא דאפי'
בשכר ש"י כדאמרינן (שם ד' ק"ה). שמור לי פירותי שנתחומן ואני אשמור פירותיך שנתחומי וטעם שאסור ליכנס בספיקה אומר רי"ב"א
משום דמי לשת ננהר וסוקר גזירה שמה יעשה מניח של שייטין אזי נמי שמה יעשה הספיקה והוי כמוליכה ארבע אמות בכרמלית
ורי"ב"א מדקדק נמי מירושלמי שהבאתי שאסור ליכנס בספיקה בשבת מדלא קאמר ת"ק לא בשבת ולא בערב שבת דהוה משמע דכ"ה
ממירין אפילו בשבת כי היכי דנקט ולא בערב שבת משום צ"ה ואור"י דלוחן בני אדם שמדליקין גרות בספיקה בערב שבת ואוכלין שם
וסומכין על כך להפליג בספיקה בשבת לא שפיר עניד דסוף סוף הם מפליגין בשבת ומה שפירש רש"י' שמי שנכנס בספיקה בשבת אין
לו אלא ארבע אמות אין נראה דקיימא לן כרב דאמר אפילו דיר וסתר דלא שבת כחור מחילות הלכה כר"ג מדפריך לקמן (ד' מד.) בפשיעות
גבי נחמיה בן חיליא פשיטא דנלא מלו גברי עסקינן דאי בדמלו מאי תיבעי והאמר רב הלכה כר"ג דירי וסתר ולקמן (ד' מו.) נמי גבי
הנהו דברי ר' אהו למנכרתא דהשבינן כל העיר כארבע אמות היינו כרב אע"ג דרב מנחל פסיק כשמואל וביחא ר'איה מחנייה דאמר
אנא רבי יהושע והחולק אינו יכול להכריע וכן פסק רב אלפס דקיימא לן כרב באיסורי ועוד ר'א רש"י' להחמיר ליכנס בקרון בשבת
ונכרי מוליכו חוץ לתחום וחזו בו משום שמה יפגעו בו ליכתיס או שמה יכחם וירד ואין לו אלא ארבע אמות ואומר ר"י דאפילו ליכנס
בו בערב שבת אסור לדוקא בספיקה ש"י ליכנס בערב שבת אכל הכא כיון דאפשר לו לירד אסור מיהו בספיקה אין לו להחמיר אפילו נודמן
לו יבשה שיכול לירד לא פלוג רבנן בספיקה ועוד אש נהמה מנהיג בקרון פשיטא דאסור להשתמש בצעלי חיים שמה יחמור ומורה:

לכחילה משמע דאסור לכחילה ואפילו למון החמוס מדאין מוצי' שם יציאתו חוץ לתחום ומשמע דסייר פירי לית בו איסורא דאפי'
בשכר ש"י כדאמרינן (שם ד' ק"ה). שמור לי פירותי שנתחומן ואני אשמור פירותיך שנתחומי וטעם שאסור ליכנס בספיקה אומר רי"ב"א
משום דמי לשת ננהר וסוקר גזירה שמה יעשה מניח של שייטין אזי נמי שמה יעשה הספיקה והוי כמוליכה ארבע אמות בכרמלית
ורי"ב"א מדקדק נמי מירושלמי שהבאתי שאסור ליכנס בספיקה בשבת מדלא קאמר ת"ק לא בשבת ולא בערב שבת דהוה משמע דכ"ה
ממירין אפילו בשבת כי היכי דנקט ולא בערב שבת משום צ"ה ואור"י דלוחן בני אדם שמדליקין גרות בספיקה בערב שבת ואוכלין שם
וסומכין על כך להפליג בספיקה בשבת לא שפיר עניד דסוף סוף הם מפליגין בשבת ומה שפירש רש"י' שמי שנכנס בספיקה בשבת אין
לו אלא ארבע אמות אין נראה דקיימא לן כרב דאמר אפילו דיר וסתר דלא שבת כחור מחילות הלכה כר"ג מדפריך לקמן (ד' מד.) בפשיעות
גבי נחמיה בן חיליא פשיטא דנלא מלו גברי עסקינן דאי בדמלו מאי תיבעי והאמר רב הלכה כר"ג דירי וסתר ולקמן (ד' מו.) נמי גבי
הנהו דברי ר' אהו למנכרתא דהשבינן כל העיר כארבע אמות היינו כרב אע"ג דרב מנחל פסיק כשמואל וביחא ר'איה מחנייה דאמר
אנא רבי יהושע והחולק אינו יכול להכריע וכן פסק רב אלפס דקיימא לן כרב באיסורי ועוד ר'א רש"י' להחמיר ליכנס בקרון בשבת
ונכרי מוליכו חוץ לתחום וחזו בו משום שמה יפגעו בו ליכתיס או שמה יכחם וירד ואין לו אלא ארבע אמות ואומר ר"י דאפילו ליכנס
בו בערב שבת אסור לדוקא בספיקה ש"י ליכנס בערב שבת אכל הכא כיון דאפשר לו לירד אסור מיהו בספיקה אין לו להחמיר אפילו נודמן
לו יבשה שיכול לירד לא פלוג רבנן בספיקה ועוד אש נהמה מנהיג בקרון פשיטא דאסור להשתמש בצעלי חיים שמה יחמור ומורה:

ואסור